Fra områdepræsidentskabet:

Konferencens sædekorn

Det Første Præsidentskab ved generalkonferencen i april 1990. (Foto: Ensign).

Endnu en gang er Herrens hånd blevet udrakt til hans folk gennem endnu en dejlig generelkonference for Kirken.

Gennem sine udvalgte tjenere har Herren igen talt:

»Kom følg mig!«

I hver eneste tale holdt ved denne konference for Kirken har Herren tydeligt instrueret os i, hvordan vi skal følge ham, og hvordan vi skal gå på den lige og snævre sti i livet.

Budskaberne var varierede og dækkede mange aspekter af at leve evangeliet, men temaet var givet: Kristus er »vejen og sandheden og livet«, og »ingen kommer til Faderen uden ved (ham)« (se Joh. 14:6).

Første gang, man hører en tale, er det vanskeligt fuldt ud at fatte dybden, storheden og kraften i hver konferencetale. Alle skal studeres og overvejes i løbet af de næste seks måneder. Følelser er vigtige, for sådanne indtryk har ofte en afgørende indflydelse på, hvordan vi anvender sandheder i vores hverdag.

På et tidspunkt, hvor Laman og Lemuel generede deres trofaste bror Nephi, irettesatte han dem for deres hjerters hårdhed. Nephi bemærkede, at selv om de havde set en engel, som havde talt til dem, havde de ikke hørt hans stemme, for »I har mistet evnen til at fornemme, så at I ikke kan forstå hans ord« (se 1 Nephi 17:45).

Der skabes under konferencen stærke følelser hos dem, der er i stand til at nyde en sådan særlig åndelig kommunikation.

I et hjem begyndte to mindre børn, som så konferencen i fjernsynet, at hviske sammen. Deres far var først lidt irriteret, men blev tilskyndet til ikke at tie på dem, for han så noget ganske særligt ved deres ansigtsudtryk.

Da børnene begyndte at forlade stuen, blev han tilskyndet til ikke at kalde dem tilbage. Da de små børn lidt senere kom tilbage, bad de deres søster i teenage-alderen om at komme med dem. Først afslog hun det, men de små blev ved og førte hende i hånden til hendes værelse, hvor hun så, at de havde ryddet op og gjort rent på hendes værelse, en ikke ubetydelig bedrift.

I sit hjerte græd denne far af glæde, for han vidste, at Åndens følelser havde været i deres hjem den dag gennem budskabet fra generalkonferencen.

Resultaterne af taler ved generalkonferencen vil ikke altid komme så omgående i vores liv eller i vores hjem, men der en måde, hvorved positive og åndelige resultater kan opstå.

Da Alma belærte om tro, foreslog han nogle af zoramiterne, at de skulle eksperimentere med hans ord. Alma sagde:

»Nu vil vi sammenligne ordet med et sædekorn. Hvis I giver plads til, at et sædekorn kan sås i jeres hjerter, og det er ægte eller godt, og I ikke kaster det ud ved jeres vantro og derved sætter jer op imod Herrens ånd, da vil det begynde at svulme i brystet, og når I mærker denne svulmen, vil I begynde at sige til jer selv: Det må sandelig være en god sæd, eller ordet er godt, thi det begynder at fylde min sjæl, ja, det begynder at oplyse min forstand, ja, det begynder at blive mig behageligt« (Alma 32:28).

Plant konferencens gode sædekorn i dit hjerte. Lad dem spire og svulme og begynde at vokse. Mærk det gode fra dem inden i dig og glæd dig over de positive resultater ved denne eksperimenteren med ordet.

Når du nærer de fremsatte sandheder i dig, vil de slå rod og yde de resultater, som Alma lovede:

I skal »lidt efter lidt plukke frugten deraf, som er ganske dejlig, ja, sødere end alt, hvad der er sødt, og hvidere end alt, hvad der er hvidt, ja, og renere end alt, hvad der er rent; og I skal gøre jer tilgode med denne frugt, til I er mætte, så I ikke sulter og heller ikke tørster« (Alma 32:42). □

(Fra en leder i Church News).

INDHOLD:

Side 2:
I er Guds tempel.

Side 3:
Er vi blevet bedre til at synge?

Side 4:
Spændende kvindekonference i Aarhus stav.

Side 5:
Ægtepar med samme religion siges at være lykkelige.

Side 6-7:
Vi må vove at opfylde vore drømme.

Side 8-9:
Vildmarkstur i kano.

Side 10:
Kirken affotograferer Vendelbo arkivet.

Side 11:
Er du holdt op med at ryge?

Side 12-13:
Dejlige dage i Norge - EV stævne.

Side 14:
Integration af udlændinge i Kirken.

Side 19:
Missionær stukket ihjel.

140 ÅR

JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE

Se artiklen på side 17

Fra det europæiske områdes repræsentanter for hovedbestyrelserne:

I er Guds tempel

»Ved I ikke, at I er Guds tempel, og Guds Ånd bor i jer?« (Kor. 3:16)

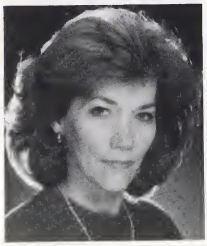

Marilyn Choules.

Vi er Guds templer. Vores legeme huser vores ånd, der kommer fra Gud. Da Adam og Eva erfarede, at de var nøgne, forsøgte de at dække sig med figenblade.

Herren hjalp dem:

»Til Adam og også til hans hustru lavede jeg, Gud Herren, skindkjortler og klædte dem dermed« (Moses 4:27).

Vi skal også iklæde os selv. De valg, vi kan træffe, når vi vælger vores tøj, er mange og varierende. Men nogle valg er upassende. I skrifterne og fra vore profeter har vi modtaget råd og vejledning til at træffe passende valg. Vi behøver to ting for at træffe passende valg: Viden og ønsket om at være lydig.

For at modtage viden må vi først henvende os til skrifterne. Skrifterne afspejler flere vinkler om passende påklædning. Påklædning kan for det første være upassende, fordi den afspejler stolthed.

»Forsynet har smilet til jer med velbehag, så at I har fået store rigdomme, og da nogle af jer har fået mere end andre af jeres brødre, så er I opblæste og stolte i hjertet og løfter hovedet højt og knejser med nakken på grund af jeres kostbare klæder og forfølger jeres brødre, da I antager, at I er bedre end de« (Jakobs Bog 2:13).

Vi har fået retningslinier til at vejlede os i vores form for påklædning, således at vi kan undgå denne form for stolthed.

»Og atter: Du skal ikke være stolt i hjertet, lad dine klæder være enkle og deres skønhed bestå i dine egne hænders arbejde. Og lad alt blive gjort i renhed for mig« (L&P 42:40-41).

For det andet kan vores påklædning være upassende, fordi den er lokkende og forførende. I udlægningen af Lehis drøm for Nephi beskrev englen påklædningen hos menneskene i den store og rummelige bygning:

»Og engelen talte til mig og sagde: Se, guldet og sølvet, silken og skarlagenet og det fine linned og de kostbare klæder og skøgerne er denne store og vederstyggelige kirkes lyst« (1 Nephi 13:8).

Her er lysten efter skøger sammensat med lysten efter kostbare klæder. Disse tillokkelser er af det onde i denne verden; lysten efter dem vil fjerne os fra den lige og snævre sti.

Vi må også henvende os til vore nutidige profeter for vejledning. Præsident Spencer W. Kimball har direkte rådet os:

»Bidragene til usømmelighed og nedbrydning af moralske værdier er det tøj, som de unge kvinder og deres mødre bruger. Jeg ser unge piger og også nogle ældre gå på gaden, iklædt shorts. Det er ikke rigtigt. Stedet for kvinder at bære shorts er i deres værelse, i deres egne hjem, i deres egen have. Jeg ser nogle af vore SDH-mødre, hustruer og døtre gå med tøj, der er yderliggående moderne og dristigt i snittet. Selv nogle fædre opmuntrer dertil. Jeg gad vide om vore søstre forstår, hvor megen fristelse de udøver på mændene, når de lader deres legemer være delvis utildækket eller klæder sig i stramtsiddende og kropsafslørende sweaters...

Vi kan ikke stærkt nok fremhæve usømmelighed som en af de faldgruber, der bør undgås, hvis vi vil undgå fristelser og holde os rene« (Spencer W. Kimball, »Tilgivelsens mirakel«, s. 202-203).

Vi kan let se, at vore ledere gennem tiderne har rådet os til at klæde os beskedent i pris, udsmykning og stil. Paulus sammmenfatter det med dette råd: »At bringe jeres legemer som et levende, helligt, Gud velbehageligt offer« (Rom, 12:1).

Vi må være omhyggelige med, hvad vi har på i vores hverdag: I vore hjem, på arbejde, når vi rejser, når vi er til fester, overværer Kirkens møder eller kommer til templet. Vi må afgøre og planlægge således, at vi kan være passende og respektfuldt påklædt ved alle lejligheder. Hjælpeforeningens håndbog giver Kirkens kvinder nogle konkrete retningslinier:

»Kvinderne bør opmuntres til at være velsoignerede og sømmeligt klædt. Når de deltager i Kirkens møder, bør deres udseende og tøj afspejle deres ærbødighed for Herren. Når de tager til templet, bør de ikke bære lange bukser, overdreven makeup, stærke farver eller store og outrerende smykker« (s. 41).

Når vi forbereder os på at udføre ordinanser i templet, bør vi søge privat vejledning fra vore ledere om passende modeller af det hvide tøj.

Vi er blevet rådgivet; vi er blevet undervist. Vi har tilmed fået at vide hvorfor. Det er op til os at være lydige. Det er nu vores ansvar at træffe valg ved på den måde vi klæder os på, som vil afspejle ydmyghed, sømmelighed, ærbarhed og indbyde Herrens Ånd til at dvæle hos os i vore hjerter såvel som i vore handlinger. □

Marilyn Choules

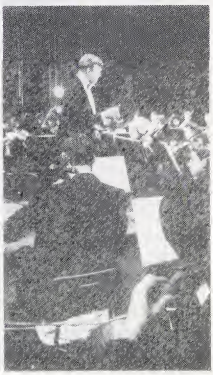

BYU-kammerorkester ved koncerten i Schweiz. (Foto: Der Stern).

BYU Kammerorkestret optræder i Schweiz

Den 15. maj spillede BYUs kammerorkester for 500 begejstrede tilhørere i St. Gallen i Schweiz. Det 52 mand store kammerorkester spillede som afslutning den berømte Egmont-ouverture af Beethoven. Selv de tilhørere som ikke var vant til klassisk musik, var synligt begejstrede. Klapsalverne ville ingen ende tage, og kammerorkestret måtte give fem ekstranumre, før publikum lod dem slippe.

Koncerten i St. Gallen var et led i en 31 dages turné for disse unge musikere fra Kirkens universitet i Provo. □

Der Stern

Mange af søndagsskolens dirigenter har erfaret at forberedelse og alsidighed er vigtige elementer for at opnå succes.

Er vi blevet bedre til at synge?

Siden oktober 1988 har vi haft et ti minutters forprogram før søndagsskolen og de fleste søndagsskoledirigenter har sikkert ved egne erfaringer fundet ud af, at vil man opnå succes under forprogrammet kræver det, at man er godt forberedt.

En anden nøgle til et vellykket forprogram for søndagsskolen er variation. »Medlemmerne i vores ward er meget begejstrede for søndagsskolens forprogram«, fortæller søster Kirsten Holmboe fra Esbjerg, »hver søndag er de meget spændte på, hvad der nu skal ske.«

Søster Kirsten Holmboe, der er søndagsskolens dirigent i Esbjerg ward fortæller, at hemmeligheden bag succes under forprogrammet er at variere det så meget som muligt. »I begyndelsen faldt jeg i den fælde, at jeg tog en øvelsessang op, som vi øvede en hel måned under forprogrammet, og det var ovenud kedeligt. Det er meget vigtigt at involvere alle de kræfter, der findes i forprogrammet. For eksempel bør man fra tid til anden involvere primarybørnene.«

I Esbjerg gør man det, at søndagsskolens dirigent og pianist planlægger et program tre måneder ud i fremtiden, således at man har spillet de salmer og sange igennem, der skal bruges på et senere tidspunkt. »Dernæst taler jeg med de mennesker, vi skal have til at deltage i vores forskellige forprogrammer«, fortæller søster Holmboe.

»Vi har i høj grad fulgt de forslag, der nævnes i retningslinierne for søndagsskolens åbningsprogram«, fortæller Pia Rasmussen, der er søndagsskolens dirigent i Københavns 1. ward. »Vi har ganske kort fortalt interessante historiske detaljer om en salmes komponist eller om, hvorledes salmen er blevet til. Andre gange har vi haft et af wardets medlemmer til at synge en salme som solo, eller vi har læst skriftsteder op, der har at gøre med salmens budskab. Der er i virkeligheden masser af muligheder, hvis man planlægger tingene i god tid.«

»Et par gange har vi på forhånd bedt et medlem af wardet komme op og ganske kort fortælle, hvorfor han eller hun synes specielt godt om en bestemt salme. Jeg husker, at vi engang havde bedt søster Inger Hentzen fortælle om sin yndlingssalme, og hun fortalte, at hun holdt specielt meget af 'Jorden med sit blomsterflor', fordi hun holder af at se tingene spire og vokse i sin egen kolonihave.«

»Andre gange har vi gennemgået salmer, hvor man har en tendens til altid at synge forkert, eller vi har sunget nogle af de nye primary-sange, der er udkommet i den senere tid. I forbindelse med julen plejer vi en enkelt søndag at have et forprogram, hvor medlemmerne selv kan ønske, og hvor der så er tid til, at vi synger et enkelt vers fra en julesalme«, fortæller søster Pia Rasmussen.

Formålet med perioden med salmesang er som bekendt at undervise om evangeliet gennem sang og at hjælpe medlemmerne til at lære salmerne og at overveje deres budskab, samt at nyde den ånd de bringer. Ifølge retningslinierne, der blev udgivet i forbindelse med introduktionen af forprogrammet, bemærkes det, at man for at opnå et effektivt forprogram, som interesserer medlemmerne må »være kreativ. Stil spørgsmål, brug humor, vær glad, gør noget anderledes. Gør perioden med salmesang til nogle af de mest spændende og belønnende øjeblikke i hele mødeplanen.« □

Carsten Gram

Kirsten Holmboe fra Esbjerg afholdt i maj en »Danmarks-måned« hvor man hver søndag sang fædrelandssange fra sangbogen. (Foto: Holmboe).

Spændende kvindekonference afholdt i Århus stav

Der blev fremvist mange smarte og dejlige kreationer ved modeopvisningen. Her ses Bodil Christensen og Kirsten Møller. (Foto: Grete Jensen).

Se dit liv i det rette perspektiv« var temaet for de 150 deltagere i Århus stavs kvindekonference den 16. juni 1990.

Vedkommende emner

Talerne beskæftigede sig med relevante problemstillinger og udfordringer for kvinden af i dag. Søstre fra de forskellige enheder var på programmet med tale, sang og digte. Der blev talt alvorlige ord om kvindens plads i familien af præsidentinden i Århus stavs hjælpeforening, søster Anna Liisa Buur.

Søster Bodil Christensen fra Herning opfordrede til at uddanne sit sind og sine hænder. Søster Annelise Sørensen fra Ålborg talte om besøgsarbejdet, og at vi ikke skal slippe så let som muligt om ved det, men være villige til at gå den ekstra mil, hvilket blev illustreret med mange eksempler.

Søster Inger Hansen fra Esbjerg fortalte, hvordan vi bør fortsætte med at elske vore børn, selv om de er uaktive i Kirken.

Andre emner var bl. andet hvor galt det kan gå, når en kvinde bryder kyskhedsloven, og hvilke alvorlige følger det får for hende selv og hendes familie.

Om dette siger præsidentinde Anna Liisa Buur fra Århus stav: »Dette emne følte vi, at vi måtte tage op på baggrund af de problemer, som skyldes verdens indflydelse på os som kvinder i Kirken.

Vi må huske vores voksne søstre, og ikke holde op med at tage disse ting op, fordi en pige fylder 18. Det er også vigtigt, at kvinden husker på sin mand i denne sammenhæng, eftersom hun også har et ansvar for ham.«

Behovet for indbyrdes kærlighed blandt søstrene blev fremhævet, samt at vi udviser tro og beder vore personlige bønner.

Søstrene hygger sig i pausen. (Foto: Buur).

Det musikalske indslag ved denne del af kvindekonferencen kom fra søster Kirsten Holmboe fra Esbjerg, som sang, og fra søster Karen Bidstrup fra Århus, som spillede.

Kunstudstilling

I forbindelse med pausen, hvor der blev serveret et lækkert »tag-selv« bord, var der i kulturhallen arrangeret en interessant kunstudstilling, som var bragt i stand på foranledning af præsidentskabet for hjælpeforeningen i Århus stav, der havde arbejdet for at tilvejebringe en meget lødig udstilling. Her vistes akvareller, malerier, tegninger og keramik, altsammen fremstillet af søstre i Århus stav. Så mens man spiste og hyggede sig, og fik tid til en lille snak, kunne man samtidig mætte øjnene med god SDH-kunst.

Denne udstilling fortalte om de mange talenter, som findes blandt os. »Udstillingen skabte glæde hos mange af deltagerne, hvilket ikke mindst bekræftedes af de mange fotografier, som blev taget af de udstillede værker,« siger præsidentinde, søster Anna Liisa Buur.

Venessa Kearsly fra Aarhus under modeshowet. (Foto: G. Jensen).

Modeopvisning

Som noget helt nyt blev der ved denne konference afholdt en modeopvisning, under ledelse af søster Dorthe Holm Larsen fra Fredericia. Søster Holm Larsen havde bedt ca. 30 kvinder fra næsten alle af stavens enheder om at vise SDH-mode i form af hjemmesyet tøj af mange slags stoffer, ja endog af gardinstof. »Det var noget helt nyt for os, så vi var spændte på, hvordan det ville gå, og det var en succes« siger søster Holm Larsen.

Og til tonerne fra musik blev der så vist hverdagstøj, festtøj, sportstøj, dåbstøj, tempelkjoler og til sidst kom en brud, som selv havde syet sin brudekjole. Mens søstrene gik frem og tilbage på podiet, blev pris og stof læst op, så søstrene selv

kunne få gode ideer. Og modsat en »normal« modeopvisning, var eftermiddagens modeller at finde i alle aldersgrupper.

Som en af deltagerne i konferencen sagde: »Det var både morsomt og interessant.«

Str. Dorthe Holm Larsen, som ledede slagets gang, siger: »Alle var meget begejstrede, og virkede glade for dette nye indslag ved vor kvindekonference«.

Syngespillet »Ruts Bog«

Efter en vidtfavnende og morsom dag afsluttedes kvindekonferencen med et åndeligt højdepunkt i form af et syngespil over Ruts Bog. Med sangtekster skabt i et vellykket samarbejde af søster Lillian Krammer og søster Irene Krammer rørte disse enkle ord og toner ved noget dybt i enhver kvindes sind. Ruts parti blev smukt sunget af søster Dagmar Henriksen, og hele dette syngespil var en vekslen mellem Ruts, Nomis og Boas sang, og søster Irene Krammers oplæsning af uddrag fra Ruts Bog. Musikken var taget fra Kirkens sange og gjorde derved budskabet meget relevant for alle.

»Det er dejligt at se, at kvinder har skrevet i de hellige skrifter«, siger Irene Krammer, der på dygtig vis havde instrueret dette syngespil, og som efterfølgende af andre enheder i Kirken er blevet bedt om at lave andre ting. Flere søstre gav bagefter udtryk for, at de nu ville gå hjem og læse Ruts Bog.

Det var en konference, som både arrangørerne og deltagerne kan se tilbage på med glæde. □

Flemming Bo Pedersen

MÅNEDENS SPØRGSMÅL

Hvad skete der i Ishøj for 140 år siden?

Ægtepar med samme religion siges at være lykkeligere

Ægtepar, som har samme religiøse baggrund, har det bedre i deres ægteskab og har mindre tendens til skilsmisse, sådan lyder budskabet fra en undersøgelse, som refereres i juni-udgaven af det videnskabelige blad »Journal of Family Issues«.

To medforfattere til denne artikel kommer fra BYU og det er Tim B. Heaton, professor i sociologi, og Edith L. Pratt, B A kandidat. De fortæller, at det at tilhøre samme kirke i høj grad øger den ægteskabelige lykke og formindsker sandsynligheden for skilsmisse.

De fandt ligeledes ud af, at det at tilhøre samme religion har større betydning i ægteskabet end at gå i kirke sammen eller have samme religiøse holdning.

»Sandsynligheden for at være lykkelig er 42% højere, hvis man tilhører samme tro - det er en stærk påvirkning«, siger Tim Heaton. »Og ægteskabets stabilitet påvirkes endnu højere - her taler vi om over 50%.

Der er mange ting, som er af betydning for, hvor lykkeligt et ægteskab er, men denne undersøgelse bygger på et vedvarende svarmønster, som viser, at religion er en af de faktorer, som har betydning«.

Denne BYU-undersøgelse er baseret på interview med 6000 ægtepar overalt i USA. Ægteparrene blev spurgt om, hvor lykkeligt deres ægteskab var, om sandsynligheden for skilsmisse, om deres tro, deres kirkegang og deres religiøse tilhørsforhold.

Hvor andre undersøgelser har vist, at ægteskabet inden for samme tro er mere stabile, siger Heaton, har forskerne debatteret, hvorvidt religiøse ægtepar bliver sammen, fordi deres ægteskaber er lykkeligere, eller fordi skilsmisse ikke er accepteret i deres religiøse samfund. »Det er et aspekt af undersøgelsen, som ikke er blevet klarlagt. Folk siger: 'Religion bevarer familien sammen, men det er presset for ikke at lade sig skille, som får os til at blive sammen. Det er ikke, fordi ægteskabet er lykkeligt'.

Vi har fundet, at de er lykkeligere og mere stabile, og at religion derfor synes at være godt for ægteskabet«, siger Heaton.

Heaton siger, at undersøgelsen viser, at kvinder normalt er mere religiøse end mænd, at de går oftere i kirke og har en stærkere religiøs tro. I denne undersøgelse viste det sig, at ægtemandens religiøse engagement var meget vigtigt for ægteskabets lykke og stabilitet.

»Formålet med organiseret religion er at hjælpe mennesker med at overvinde deres selviske tendenser og at være opmærksomme på andres behov«, sagde Heaton. »Mænd i vort samfund er almindeligvis vant til at undertrykke følelser, mens de kulturelle forventninger til kvinder omfatter det at være mere følsom, så derfor kan religionen have en større social indflydelse på mænd.

»Hertil kommer, at den religiøse verden sætter troskab i ægteskabet meget højt. Hvis en mand er religiøs, kan hustruen være glad for ægtemandens øgede følsomhed og for den større sandsynlighed for, at han forbliver trofast overfor ægteskabet«. □

Church News

»Du må ikke sætte dette billede i Stjernen, jeg har jo ikke slips på!« Gunnel og Arne Hedberg ved køkkenbordet hjemme i Dyltabruk. (Foto: Strandberg).

»Vi må vove at opfylde vore drømme«

siger Gunnel og Arne Hedberg.

Gud ønsker, at tingene skal lykkes for os, og han velsigner vore anstrengelser. Derfor behøver vi ikke at være bange for at vove at opfylde vore drømme«.

Sådan siger Arne og Gunnel Hedberg, som efter mange år i storbyen har opfyldt deres drøm og er flyttet ud på landet i Dyltabruk nord for Ørebro.

»Livet var blevet lidt for bekvemt for os, efter at børnene var flyttet hjemmefra«, fortæller Arne Hedberg. »Det er vigtigt at begynde noget nyt sammen, noget som er spændende og sjovt.«

»Vi har altid haft noget af en pionerånd i os«, føjer Gunnel Hedberg til. »Da vi arvede mine forældres jord, så vi det som en udfordring at tage vare herpå, og det selv om vi ikke vidste, hvad det ville føre med sig«, ler hun.

Huset blev bygget med Guds hjælp

Svigersønnen Marcus Wennerholm flyttede med sin familie ind i den lille hytte på grunden for at hjælpe med til at bygge det hus, som Arne og Gunnel havde tegnet.

Af forskellige årsager blev byggeriet forsinket, og da grunden skulle støbes frøs det 26 grader, og frosten var gået i jorden.

»Hvad skulle vi gøre?« siger Arne Hedberg. »At udskyde byggeriet ville komme til at koste alt for meget. Og ingen varmeblæsere kunne få frosten til at slippe sit tag i jorden.

Så brugte Marcus og jeg vort præstedømme. Vi velsignede grunden og begyndte derefter at rigge støbeformen til for at vise vor tro. Herren hørte vor bøn, og i løbet af nogle få dage begyndte det at storme og regne, og frosten forsvandt.

Alle forberedelser var netop færdige, da betonbilen kom. Men da var der atter is på bakken, og chaufføren ville ikke køre frem til huset med den tunge bil.

Jeg gik ind i huset, faldt på knæ og udgød atter mit hjerte til Herren. Og inden jeg kunne nå at sige 'Amen', hørte jeg lyden af en traktor. Det var naboen, som kom med et lag flis, som skulle afhjælpe den glatte vej.«

Gunnel fortsætter: »Vi er virkelig blevet hjulpet! Vi fik de udfordringer, som vi havde bedt om, men vi har også følt os nærmere til vor himmelske Fader. Han hjælper os både i de praktiske og åndelige ting.«

Ny bevidsthed om velfærdsprogrammet

Selv om Arne og Gunnel er flyttet ud på landet, så er jordbruget ikke deres hovednæringsvej. Arne Hedberg har bevaret sit arbejde som leder for Kirkens Uddannelses System i Norden. Men livet på landet har imidlertid øget deres bevidsthed om den plan, som Herren har for sine børns timelige velfærd: At forsørgeransvaret først og fremmest hviler på det enkelte medlem, dernæst på familien og i tredje række på Kirken.

»Vi begynder mere og mere at forstå tanken bagved velfærdsprogrammet,« siger Gunnel Hedberg »og at se sammenhængen i Guds skaberværk. Vi er ved at lære principperne for, hvordan alting vokser, for hvad jorden giver og tager, samt hvordan de forskellige dyrs opførsel er. Selv om det kun er en hobby nu, så føler vi, at vi vil få nytte af denne viden engang.«

Arne Hedberg er inde i en lærerig periode i sit liv. Her er det datteren Susanne Wennerholm som har interessant nyt at fortælle. (Foto: Strandberg).

To som begge er glade for friheden på landet. (Foto: Strandberg).

»Det er ikke noget, som man lærer hurtigt«, tilføjer Arne Hedberg, »men det er dejligt at vor yngste datter Erika og hendes mand Marcus går på landbrugsskole, så vi kan lære af dem.«

Vil hverken tilråde eller fraråde

»Det er en individuel beslutning, hvor man vil bosætte sig, og vi vil hverken råde eller fraråde nogen at flytte ud på landet,« siger både Arne og Gunnel Hedberg.

»Mange tror, at det er sværere at være aktiv i Kirken, hvis man bor på landet,« tilføjer Gunnel Hedberg, »men det er i hjertet, at man er aktiv. Afstand kan også være en undskyldning i byen.

At bo på landet minder os om, at mange af dem, som lagde grunden til Kirken i dens første tid netop var bønder og landmænd.«

En gave at kunne skrive

Der er mange i Sverige som kender Arne og Gunnel Hedberg fra den tid, de var ledere for GUF i Sverige i årene 1964-1976. De havde ansvaret for alle konferencer, lejre, baller osv. for alle i alderen fra 12 til 30.

Denne opgave har hun sammen med andre talenter anvendt til at skrive og opføre adskillige musicals, teaterstykker og musikarrangementer.

Str. Hedbergs musicals har været et stort missionærredskab i Göteborg stav for både publikum og skuespillerne. Gunnel Hedberg siger, at disse figurer levede og styrede hende, når hun skrev dem, og ikke omvendt.

På trods af sin store interesse for historie og slægtshistorie, har hun stadig forvaltet sin skrivegave. Fire generationers personhistorie både på hendes og Arnes side er næsten færdige. I dag søger hun nu efter den lokale historie i Dyltabruk, og interviewer med båndoptager i hånden de forskellige beboere i dalen.

Arbejdet er ofte blevet en hobby

Musikken har betydet meget for Arne Hedberg, der arbejdede som musiklærer, inden han begyndte indenfor Kirkens Uddannelses System. Før sin lærergerning arbejdede han som reklamemand med udstillinger, annoncer og tryksager, noget som han har haft megen nytte af i årenes løb.

Da Göteborg stav blev organiseret for 14 år siden, blev broder Hedberg kaldet til at være stavspræsident, en opgave som han havde i 10 år. I dag virker han som regionalrepræsentant for Norden.

På spørgsmålet om hvilke fritidsinteresser han har, tænker han sig om et øjeblik.

»Jeg har ofte haft så sjovt et arbejde, at det er gået hen og er blevet min hobby. Og nu er det selvfølgelig blevet naturligt at beskæftige sig med skoven og dyrene.«

Bøgerne betyder meget for ham. Han nyder især at sidde ved de store vinduer hjemme i Dyltabruk, med naturen tæt inde på sig, og læse og meditere. □

Birgitta Strandberg, redaktør for Nordstjärnan.

180 medlemmer besøger Jordan

Hendes Majestæt Dronning Noor fra kongeriget Jordan bød fornylig velkommen til 180 af Kirkens medlemmer ved en modtagelse i det kongelige palads.

Anledningen var et besøg af studenter fra BYU Jerusalem Center. »Dronningens yndefuldhed og venlighed var tydelig, mens hun tilbragte to timer med at hilse på og tale med de studerende, deres lærere og medlemmer af grenen i Amman«, sagde Vernon J. Tipton, som er leder af Kirkens center for kulturelle og uddannelsesmæssige anliggender i Jordan.

Gruppen blev den efterfølgende aften indbudt til en traditionel arabisk middag på et landsted, som tilhører general El Fayez, der er øverstbefalende for den kongelige garde.

BUY-gruppen blev ledaget af Mohammad Kamal fra det jordanske senat. Senator Kamal havde sørget for arrangementet i det kongelige palads, og er Jordans tidligere ambassadør i USA.

I 1989 godkendte Jordan oprettelsen af Kirkens center for kulturelle og uddannelsesmæssige anliggender i Jordan. □

Church News

Art by Gregory M. Kearney

»Vildmarkstur i kano«

Aarhus stavs sommerlejr i 1990

Med vandfly blev alle deltagerne transporteret til Hävlingen. (Foto: KOI).

Lejren blev begrænset til 28 deltagere, fordi vi ikke kunne leje mere end 14 kanoer i det område vi havde valgt at udforske.

En begrænsning kunne imidlertid have givet problemer, - hvilket det heldigvis ikke viste sig at blive, idet vi ved tilmeldingsfristens afslutning havde tilmelding fra nøjagtig 28. Heraf var 7 voksne ledere og resten i aldersgruppen 12-15 år fordelt på 3 piger og 18 drenge.

Målet for lejren var en sø der hed Hävlingen ca. 700 km nord for Göteborg og helt ovre ved den norske grænse. Søen ligger i en nationalpark og er umulig at nå med bil. Alle veje stopper 15 km før, ved en lille by og sø der hed »Grøvelsjøen«. Herfra skulle vi flyves ud med en vandflyver, - og skulle medbringe al vor bagage og al den mad vi skulle spise i ugens løb.

Det var altså helt slut med frisk mad, - alt hvad vi kunne medbringe var rugbrød, dåsemad, dåsepålæg, smørreoste og tørmælk o.s.v.

Vand kunne vi drikke direkte fra den krystalklare sø, - hvor man uden problemer kunne se søbunden 4-5 meter nede.

Vi kunne næsten ikke vente til det blev vores tur til at komme med vandflyveren, - men det tager tid at få 28 personer, rygsække, soveposer, kogegrej, mad og telte stuvet ind i et lille fire personers fly og så derudad.

Han kunne klare 3 madkasser, 5-6 rygsække og 4 personer pr. gang, - så der blev lidt ventetid på begge sider af bjerget. Men vejret var godt på flyvedagen, hvorimod dagen før, - hvor vi »lå over« for at fejre søndag, havde været med heldagsregn og kulde. Vi hyggede os alligevel om søndagen med nadvermøde og snobrødsbagning m.m.

Ved Hävlingen fik vi kanoerne udleveret og pakket. Der var to i hver kano, to om hver madkasse, to om et grydesæt i format af stormkøkken til sprit og to om et telt.

Kanoerne var godt tunge da vi begav os afsted op mod strømmen på søen. Målet for dagen var lejrplads nr. 2 i den næste sø som hed »Klacken«. I naturparken måtte vi kun slå lejr på disse specielle afmærkede lejrpladser, - vi måtte ikke grave i jorden, ikke plukke blomster eller andet plantevækst og vi måtte ikke hugge brænde, - heller ikke hvis træet var gået ud, - alt skulle stå som det var.

Det gav os selvfølgelig nogle problemer når vi som spejdere er vant til at klare os selv, - men til gengæld var der på hver af de godkendte lejrplad-

Før sejladsen blev der givet omhyggelige instruktioner i sikkerhed til søs. (Foto: KOI).

Det var tungtlastede kanoer, der stod ud fra Hävlingen. (Foto: KOI).

Den første landtransport var kun på 15 meter. (Foto: KOI).

ser sørget for brænde, sav og økse, der var et bålsted, en toiletspand og en lille hytte med brændeovn man kunne søge ly i ved dårligt vejr.

Tirsdag var igen regnfuld, - så vi valgte at blive på lejrplads nr. 2 hele dagen, - og gik så en formiddagstur i skoven og brugte en del af eftermiddagen på spejderfærdigheder som første hjælp, fonetisk alfabet, højdemåling og afstandsbedømmelse.

Næste dag skinnede solen og vi besluttede at bryde op og sejle videre.

Det blev lidt af en hård tur, - fordi vi skulle over en 600 m lang landtransport inden vi kom de fire meter op i næste søsystem.

Det tog 2 1/2 time at få 14 kanoer bragt over land, kørt på to specielle vogne på et træspor, - så vi var egentlig godt henne på dagen inden vi nåede lejrplads nr. 4 som lå i »Storvåndsjøn«.

Det viste sig at være en noget dårligere lejrplads, - og det var meget svært at finde pladser for 14 telte, - men vi havde intet valg. Vi måtte blive på stedet.

Om aftenen havde vi planlagt en tur op på det nærliggende bjerg. Det var en pragtfuld tur, søen lå helt blikstille, træerne spejlede sig og alt var idyl.

Næste dag var der planlagt en heldagstur i kano til Norge. Vi havde madpakker med og målet var at opsøge en stenvarde på toppen af bjerget »Våndsjøgusten« 1001,9 m over havet. På nøjagtig dette sted løber grænsen mellem to svenske len sammen med den norske grænse. Bjerget var meget stejlt ud mod søen - så vi sejlede ind i Norge og besteg bjerget fra sydsiden. Vi var ret hurtigt over trægrænsen og havde en vidunderlig udsigt over et storslået landskab.

Tilbage ved lejren blev det besluttet at bryde op og flytte os tilbage over sø og land som en aftenaktivitet. Vi sejlede derfor tilbage til Hävlingen og lavede her en bivuarklejr så vi ikke havde nær så meget at pakke ned næste morgen.

Det blev til lidt af en hård nat, - rent myggemæssigt, - en af drengene kunne tælle 106 myggestik i ansigtet den næste morgen.

Vi havde også fået en skadet mand, - muligvis med et brækket ben som Arne Holm Larsen måtte lægge i støttebind og pose. Det viste sig to dage senere at benet ikke var brækket men blot kraftigt forstuvet.

Efter at kanoerne var afleveret og rengjort blev al vor bagage sendt retur med vandflyverne. Det gjorde vores »syge« mand også sammen med alle vore delvis tømte madkasser.

Vi skulle gå over bjerget og fulgte en afmærket sti de 15 km tilbage til »Grøvelsjøen«.

Det var en hård tur, - men vejret var godt og vi fik den oplevelse at se en stor gammel ren komme hen mod os. Vi havde set meget få dyr på vores tur, - så derfor var denne ren meget velkommen.

Selv om turen havde været meget anstrengende og fysisk krævende, - så var alle begejstret over hvad de havde oplevet og over at være så tæt på

Klaus Ryttergård fra Esbjerg var på vej ud af sin bivuak. (Foto: KOI).

Michael Bang, Esbjerg og Martin Riedel stiller sulten. (Foto: KOI).

en meget storslået natur, - alle var enige om at det havde været umagen værd, - og glemmer sikkert hurtigt det som var surt og hårdt og har kun tilbage alle de gode minder og indtryk. □

Stavens spejderledere
Inge Karin og Karl Ove Ilskov

Tage Marcmann Sørensen i sit omfattende arkiv i Tuen ved Bindslev i Nordjylland. (Foto: TMS).

Kirken får lov til at affotografere Vendelboarkivet

Kirken har gennem William Ørum Pedersen indgået en aftale med Vendelboarkivets leder og ejer, Tage Marcmann Sørensen, om at måtte affotografere dette enestående private arkiv. Denne aftale er indgået i løbet af sommeren 1990 og vil blive effektueret på et senere tidspunkt.

Vendelboarkivet er en privat samling af 112.000 oplysningskort over personer født i Vendsyssel i årene 1775-1924. Disse oplysninger er indsamlet over en årrække af Tage Marcmann Sørensen. Tage Sørensen er i dag 76 år gammel, men hans interesse for slægtsforskning går mange år tilbage. I 1933 begyndte han som postelev på at lave sin egen stamtavle. Han korresponderede med arkivet, men de ville til sidst ikke længere besvare hans forespørgelser uden betaling, da der var for mange. De forlangte 3 kr. i timen, og da hans løn dengang var 71 kr. om måneden, måtte han opgive projektet.

Arbejdet stod så stille i nogle år, men i 1967 begyndte han på sin egen samling om vendelboer, det som nu er blevet til Vendelboarkivet.

Efter at have forelagt Hjørring Bibliotek ideen om at samle oplysninger gennem aviser, begyndte han for sig selv, for de havde nemlig ikke personale nok til at udføre ideen.

Denne guldgrube består af personoplysninger fra aviserne, nekrologer, jubilæer, korrespondance, anetavler, attester, skudsmålsbøger o.s.v., alt sammen om vendelboer. Endvidere udskrift af de af de nordjyske arkivers udgivne folketællinger, borgerskabsprotokoller o.lign.

Til at begynde med medtog Tage Sørensen kun oplysningerne, såfremt fødesogn var opgivet, men senere er alt relevant, materiale medtaget. Og der findes nu et dobbeltarkiv, således at oplysningerne både er registreret efter sogn og navn.

Efter Tage Sørensens pensionering fra sin stilling som postmester i Hirtshals har han brugt megen tid på Vendelboarkivet, men de sidste 3 år har det knebet med at skrive og at læse. Men heldigvis kan man glæde sig over den hjælp, som Tage Sørensens hustru, Gertrud Sørensen, yder i forbindelse med korrespondancen.

Videreførelsen af Vendelboarkivet er sikret gennem en aftale med Hjørring Lokalhistoriske Forening.

Vendelboarkivet er åbent for alle. Udlån finder dog ikke sted, men alt kan kopieres.

Adressen er:
Vendelboarkivet
Tage Marcmann Sørensen
Tuenvej 29, Tuen
9881 Bindslev
Telefon: 98 93 22 39

Man kan ikke undgå en følelse af glæde og taknemmelighed over dette uegennyttige arbejde, hvis betydning ingen kan overskue. Stjernen opfordrer hermed sine læsere til både at bruge og støtte Vendelboarkivet. □

Jette B. Schmitz og FBP

Kunst - et hjørne af virkeligheden

Emile Zola siges at have sagt: »Et kunstværk er et hjørne af virkeligheden, set gennem et temperament«.

Den 11. maj samledes cirka 75 mennesker til den første fernisering i Kirkens historie i Sverige. Arrangøren var Göteborgs stavs aktivitetskomité, der havde fostret ideen et år tidligere.

Der blev indstillet 96 forskellige »hjørner« af virkeligheden ved denne fernisering. Selve ordet fernisering er svært at forklare, men ved et sådant arrangement får man del i andre menneskers inderste følelser uden krav på at kunne forstå dem. Der er ikke noget som hedder at tolke forkert, når man taler om kunst, siger vor svenske korrespondent fra Nordstjärnan, Gabrielle Bomgren.

»Det har været hårdt, men utroligt sjovt«, beretter arrangørerne, der havde forvandlet aktivitetssalen til en oase fyldt med interessant kunst, dejlig musik og pindemadder.

Stjernens redaktion håber, at dette initiativ må kunne inspirere andre til lignende tiltag. □

Nordstjärnan

Birgit Hedbergs prisbelønnede oliemaleri. Motivet er inspireret af den græske ø-natur. (Foto: Strandberg).

Er du holdt op med at ryge? Ellers er der hjælp på vej!

Hvis kræftugen i denne måned ikke er dig bekendt, så skyldes det måske, at du ikke ryger. Men uanset om du har lagt vanen på hylden eller ej, så er der noget for enhver at gøre i denne tid.

Tobaksskaderådet, Hjerteforeningen og EF har sammen med andre offentlige organisationer støttet kampen med tobak og dermed mod kræft. Det har drejet sig om mærkning af tobaksvarer, tjæreindholdet i cigaretter og forbud mod rygning

(Foto: Tobaksskaderådet).

på offentlige steder samt reklameforbud.

Men, hvad vedkommer det mig? Jeg ryger jo ikke, kunne vi måske sige med god ret som medlemmer af Kirken.

Har man ikke selv opgivet vanen, er der hjælp at hente hos vores missionærer. Jo, det er rigtigt, missionærerne har kørt med et program, hvis femten trin kan gøre rygeren tobaksfri på 7 dage. Som søster Annette Mathiasen fra Frederikshavn siger til Søborgbladet, i en artikel med overskriften »Mormonerne hjælper rygere af med smøgen«:

»Vi bruger ingen skræmmende fremgangsmåder, ingen medicin og ingen hypnose. Det drejer sig om at ændre folks vaner.

Mange ryger f.eks. efter de har spist, og derfor går vores program bl.a. ud på, at man skal drikke et glas grapefrugtjuice og børste tænder, lige efter man har spist. Dels er c-vitaminen med til at skyde nikotinen ud af kroppen, og dels smager en cigaret ikke særlig godt ovenpå grapefrugtjuice og tandpasta«.

Som sagt, alle kan være med. Hvad med at bestille en plakat eller et skoleskema eller meget andet gratis materiale hos Tobaksskaderådet, Ravnborgsgade 2, 1. 2200 København N. Tlf. 35 37 54 44. Måske er der en, som vil holde op med at ryge, fordi du satte en plakat eller noget andet op.

Et andet spændende tiltag er sket i Vejle Amt, hvor Tobaksskaderådet i samarbejde med Vejle Amt som led i et femårigt hjerteprojekt, har gennemført et 3-dages kursus. I kurset deltog 14 personer, som havde meldt sig på et opslag fra Vejle Amt. Uddannelsesbaggrunden blandt deltagerne var forskellig, men hovedvægten lå på sundhedspersonel og lærere.

Instruktørkurset rummede udover en introduktion til selve rygeafvænningsprogrammet, indlæg om tobak og sygdom, rygevaner (hvem ryger og hvorfor) og rygevaner og stress.

Herefter afholdt man 6 rygeafvænningskurser. Et i en privat virksomhed, tre aftenskoleregi og to i aftenskoleregi delvist finansieret af Vejle Amt. Ialt 58 personer deltog, hvoraf 12 er holdt op, og 29 har reduceret deres rygning.

Her er en gylden mulighed for at yde en praktisk hjælp i samfundet, således som Kirken opfordrer os til.

Kontakt dit eget amt, og spørg om de har gennemført et rygeafvænningskursus. Fortæl amtet om Vejle Amts initiativ, og meld dig som deltager i et instruktørkursus for rygeafvænnere. Og skulle amtet ikke have et sådant, så foreslå at de opretter et. □

FBP

EFs kampagnelogo for et røgfrit Europa. (Foto: Tobaksskaderådet).

Staten og mange andre instanser arbejder på at skoleungdommen skal være en »røgfri generation«. Her kan vi som kirkemedlemmer gøre en aktiv indsats. (Foto: Tobaksskaderådet).

Dejlige dage i Norge

Et af kurserne var farveanalyse. Det var så effektivt at en af deltagerne købte nyt tøj til galafesten! (Foto: Marete Holst).

Næste gang må vi optage en videofilm og sende ud som reklame, for ingen tror på, at det er så godt, som vi kommer hjem og fortæller, siger en deltager i Special Nord.

Special Nord, som er et stævne for enlige voksne over 30 år, blev i år afholdt i Hamar i Norge fra onsdag den 1. august til søndag den 5. august. Der var over 200 deltagere fra hele Skandinavien. »Vi havde maximalt regnet med 140 deltagere, men vi er ovenud glade for den store tilslutning,« sagde de norske arrangører. Alle deltagerne blev indkvarteret på ungdomsherberg, pension og hoteller i umiddelbar nærhed af musikhuset, hvor stævnet blev afholdt. Der var fine forhold, med let adgang til alt, hvad hjertet kunne begære og selv om det var midt i Hamar by, var der ikke langt til naturskønne områder, strand og vand.

Dagene var besat med mange og interessante aktiviteter som f.eks.: Hvad kærnefamilien bør vide om alenefamilien og omvendt, genealogi og data, hvordan får man en bedre selvfølelse, sang og musik, livet efter livet, farveanalyse, missionering, mayafolkets kultur og meget andet. Endog fodbold var på programmet, og både Sverige, Danmark og Finland måtte kæmpe hårdt for at klare nordmændende. Det lykkedes ikke, selv om dommeren var meget large. Der var også tid og mulighed for oplevelser på egen hånd i Hamar, og mange benyttede muligheden for at få en dukkert i Mjøsa eller for at se på museer og andre seværdigheder.

Hver aften var der dans og underholdning. Alle, der kunne ønske det, var på dansegulvet, og alle morede sig af det ganske hjerte. Der blev danset så ivrigt til den gode musik, at det føltes som om man havde været i dampbad. Hvert land havde forberedt lidt underholdning og overraskende og store talenter blev åbenbaret for os. Der var fællessang så alle følte sig som ét. »Det er fjortende gang, jeg er med i Special Nord,« siger en af deltagerne fra København, »og det er så dejligt at mødes med søstre og brødre igen. Hvert år er det så spændende, hvem der kommer med, og man træffer nye venner. Det var en vidunderlig tur til Hamar. Nordmændende har gjort et kæmpearbejde for os, og det er vi taknemmelige for.«

En anden af deltagerne siger: »Det er længe siden, jeg har moret mig så godt. Man bliver i så godt humør af at være sammen med så mange fantastiske mennesker, og man får nye impulser og venskaber for livet. Jeg ville bare ønske, at vi kunne få alle dem med, som sidder derhjemme og tror, at det ikke er for dem. Special Nord er for alle EV'ere!«

Disse dejlige dage, hvor mange nye venskaber blev dannet, blev afsluttet med et dejligt vidnesbyrdmøde, hvor man

Det dansk-svenske fodboldhold. Der blev gjort en stor indsats for at slå nordmændene, men det gik ikke! (Foto: Inger Andersson).

»Så ta'r vi til Kina«, et frivilligt offer fra en af underholdningsaftnerne. (Foto: Lena Pang).

glædede sig sammen over hinanden, over evangeliet og over det dejlige sammenhold, der var opstået.

Søndag blev tilstedeværelsen i Hamar gren mangedoblet, idet stævnedeltagerne deltog i søndagsmøderne og igen ikke kunne holde glæden ved at være sammen tilbage. Der blev igen båret mange dejlige vidnesbyrd.

Det var ikke let at skulle skilles og drage hver til sit, men venskaber er opstået, som ikke så let forsvinder og glæden over at skulle ses igen til næste år er stor.

Næste år bliver Special Nord afholdt i københavnsområdet, og vi håber, at den begejstring, deltagerne tager hjem med, vil smitte og brede sig, så vi kan blive mange flere næste år. Tak til alle, som var med! □

Jonna Engmann.

Der blev danset ivrigt om aftenen. Alle der kunne ønske sig det var på gulvet. (Foto: Marete Holst).

'Jeg lærte at føle Åndens vejledning på min mission'

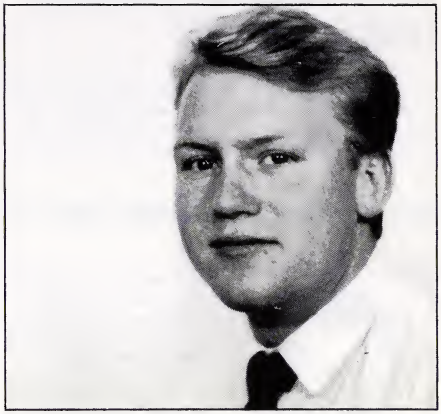

Peter Køster fra Odense 2. ward. (Foto: Køster).

Vis Herren dine svagheder...., da vil han styrke dig og gøre dig stærk. Det lærte jeg at bruge på min mission.

Ældste Peter Køster blev afløst den 4. maj 90 og kunne med glæde se tilbage på de to bedste år i sit liv. Jeg har gennemgået en stor personlig udvikling og mit vidnesbyrd er blevet meget større. Jeg har lært at elske mine medmennesker og jeg har lært at søge hjælp i skriften når jeg fik modgang.

Peter Køster var kaldet til Den Danske Mission, hvilket godt kunne være svært.

Min familie har været en god støtte for mig. I den første tid havde jeg det svært, - jeg havde jo aldrig rigtigt været hjemmefra andet end på spejderture og sommerlejre, og så var min far ofte med som spejderleder.

Jeg startede - efter eget ønske - på MTC i London og fløj direkte derover efter at have været i templet i Stockholm. Vi var 15 på holdet og vi fik en meget fin undervisning af præsident Schmidt og hans hustru. De er nogle meget gode og kærlige ledere og de viste os et dejligt eksempel. Præsident Schmidt gav os en dejlig velsignelse til vort arbejde ude i missionærmarken, - og vi følte os godt rustet da vi forlod MTC.

Jeg har arbejdet i København, Hjørring, Esbjerg og Herning og nåede at få 15 forskellige kammerater på min mission. Jeg kunne bedst lide at være i de små enheder, - der hvor alle kendte hinanden og havde et fællesskab som en stor familie.

Jeg lærte at fornemme og føle åndens vejledning på min mission og jeg lærte at følge den og benytte den.

Jeg føler at det er svært at komme hjem, - der er ligesom et tomrum, - og jeg kan slet ikke finde mig i at være alene uden min kammerat.

Peter Køster er nu igang med at søge arbejde ved sit fag som tømrer. Hans mission har kostet ham 2.800 - 3.000 kr. pr. måned - nok 500 kr. højere end gennemsnittet, sluttede Peter Køster. □

Karl Ove Ilskov.

Hvordan integreres udlændinge i Kirken i Danmark?

Det spørgsmål er måske på sin plads at stille os selv som medlemmer af Kirken. Forskellige faktorer gør, at Kirken i Danmark også oplever en større tilvækst af mennesker, som ikke er født i Danmark, men som af en eller anden årsag er kommet til Danmark, og har valgt at blive her. Det kræver en indsats af begge parter at gøre dette til en glæde og en god oplevelse for alle.

Eftersom der i visse ward er op til 10% af medlemmerne, som kommer fra andre nationaliteter, vil vi i det følgende se på, hvordan vi som medlemmer kan hjælpe udlændinge med at blive integreret i Kirken og i samfundet, samt på hvad en udlænding selv kan gøre for at integrere sig hurtigere og mere smertefrit. □

Hvordan vi gjorde det:

Richard Bokhonko.

Bliv ved med at lære

Jeg blev født i Polen, hvor jeg boede, til jeg var 30. Jeg var jurist og arbejdede også som free lance journalist. Efter otte år i Canada, hvor jeg lærte Kirken at kende, kom jeg til Århus for 10 år siden. Jeg er dansk gift, er glad for at bo her og har mange venner. I øjeblikket er min hustru Kirsten og jeg aktivitetsledere i wardet. Jeg fik arbejde på en fabrik, samtidig med at jeg gik på skole for at lære dansk. Jeg har senere taget flere HF kurser. □

Richard Bokhonko, Århus ward

Den gyldne regel

En af de mange velsignelser ved at være medlem af Kirken er, at man har venner/søskende i hele verden. Som sidste dages hellig behøver man ikke føle sig fortabt, hvis man pludselig skulle flytte til et andet land. Det samme gælder selvfølgelig søskende, der kommer til Danmark fra fremmede egne. Personlig synes jeg det går fint med at integrere udenlandske søskende i vore ward. Man kan hjælpe dem til rette, hvis de kaldes til en stilling i Kirken. Dog uden at overtage opgaven fra dem. Giv dem en chance. Lær at behandle dem, som du ville behandle alle andre søskende. □

Aage Brock, Københavns 3. ward

Kast dig ud i det.

For mit vedkommende føler jeg, at man får megen støtte og hjælp fra familien, Kirken og staten. Men jeg lærte også, at initiativet skulle komme fra mig selv. For da jeg først kom til landet fra England, tog jeg det hele meget afslappet, men samtidig havde jeg et behov for at føle mig accepteret og til nytte. Jeg tilbød hjælp og gjorde ting, der ville hjælpe mig til at lære mere om samfundet og lære andre at kende. Ja, for mig var det det samme som at lære at svømme. Bare kaste sig ud i det og arbejde meget og ikke give op. □

Pauline Meilsøe, Københavns 3. ward

Skab dig en ny identitet

Jeg kom til Danmark i 1985 som flygtning fra Iran, og gik efter min integrationsproces, der varede 18 måneder, i gang med en uddannelse.

Som politisk og religiøs flygtning fra krigen, er ens baggrund meget betydningsfuld, når man skal begynde et nyt liv. Og at lære at kunne klare sig selv i Danmark, er ikke blot et resultat af at kende det danske samfund, men man må også skabe sig en ny identitet i de givne omgivelser. Man må kunne tale dansk, og derfor er det at deltage i sprogundervisning af afgørende betydning for en immigrant. Danmark er et godt land, hvor man har frihed, hvor der er fred og ro, og det er en stor årsag til, at jeg er faldet til her. □

Farad Habibi, Allerød ward

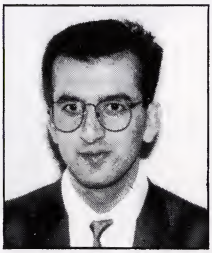

Farad Habibi.

Marie-Héléne Pedersen.

Gå i gang med at lære sproget

Jeg kommer oprindelig fra Seychellerne, men har levet i Danmark siden juni 1989. Jeg ønskede stærkt at kunne følge med i, hvad der foregik omkring mig og begyndte derfor straks at studere det danske sprog. I forbindelse med min graviditet deltog jeg i et fødselsforberedelseskursus, og jeg holder stadig kontakten vedlige med de kvinder, som fødte på samme tid som jeg. Jeg har fået mange venner både inden for og uden for Kirken. Jeg føler mig virkelig hjemme her i Danmark. □

Marie-Héléne Pedersen, Esbjerg ward

Brug hjælpeforeningen

For at integrere SDH-kvinder i Kirken, er det en god ide at give dem opgaver, som ikke kræver det store ordforråd –

1. sørge for at hjælpeforeningsværelset er i orden med frisk luft, sangbøger, dug, blomster, tavle, kridt, klud osv, så der er en god atmosfære.

2. krydse søstrene af for tilstedeværelsen i hjælpeforeningen.

3. assistere præsidentskabet ved at indkalde søstrene til samtaler o.l.

4. stå for udlevering og ordning af dåbstøj.

5. give miniklasser til hjemkundskabsmøderne.

6. udvælge sange og dirigere i hjælpeforeningen.

7. stå for musikprogrammet i hjælpeforeningen. □

Jette Lauridsen, hjælpeforeningspræsidentinde i Københavns 3. ward

KORT SAGT:

1 **Engagér dig i wardets aktiviteter.**

2 **Lær dansk. Meld dig til et danskkursus.**

3 **Giv udlændingene en chance for at varetage deres opgaver i Kirken.**

4 **Sæt dig ind i hvordan det danske samfund fungerer.**

Omvendte kvinde, der netop sad og læste i Biblen om ældster

Torben Jensen fra Aalborg. (Foto: TJ).

Den danske mission blev en god oplevelse.

Sådan sluttede ældste Torben Jensen, Aalborg sin beretning for højrådet nogle ganske få dage efter sin afløsning.

Jeg startede måske nok med at være lidt skuffet da jeg fik min kaldelse, - for min biskop havde lovet mig en mission i Californien, - men sådan skulle det altså ikke være, - og det er jeg meget glad for i dag.

Jeg kom på MTC i London og fik på den måde en rigtig god åndelig start på min mission. Vi var 28 på holdet fra 11 forskellige nationer og vi fik en god introduktion med præsident Schmidt som vores træner og instruktør.

Jeg fik en meget fin opstart, da jeg kom til Danmark, fordi jeg fik en meget flittig seniorkammerat. Vi arbejdede hårdt, - vi bankede på 15.000 døre den første måned, hvilket resulterede i at 2 blev døbt. Senere fandt jeg ud af, at vi kunne gøre missionærarbejdet bedre, når vi fik henvisninger fra medlemmerne.

Jeg havde en dejlig oplevelse i Esbjerg, hvor vi fik en henvisning til en ung mor. Hun levede sit eget liv i verden, brugte både tobak og spiritus og havde i virkeligheden et stort åndeligt behov. Netop som vi bankede på hendes dør, sad hun og læste i bibelen, fordi hendes datter var syg. Hun havde fundet dette skriftsted som fortalte, »at når nogen var syge iblandt jer, så skal I tilkalde ældsterne for at disse kan salve de syge.«

Hun bemærkede straks, at der stod ældste på vort navneskilt, og vi blev inviteret indenfor og havde lejlighed til at foretage denne salvelse. Hun blev et medlem, trods stor modstand fra hendes familie. Hun er meget begejstret for, hvad hun har fundet og er selv meget aktiv med at dele evangeliet i sin omgangskreds og har bl.a. uddelt 18 Mormons Bøger.

Efter min tid i Esbjerg blev jeg zoneleder i Vejle. Der var 20 missionærer i zonen, men resultaterne var udeblevet på trods af meget hårdt arbejde. Missionspræsidenten talte med mig om de dårlige resultater, - og vidste ikke hvad vi skulle gøre. Jeg kaldte missionærerne sammen og vi lagde nye mål, - og gav os selv endnu større udfordringer og bad indtrængende om Herrens hjælp.

Resultatet kom på grund af vore ekstra anstrengelser, - vi blev velsignet og inden længe kunne vi døbe fem mennesker.

Jeg kom tilbage til Sjælland og arbejdede en kort tid med indvandrere i Sandholmlejren, hvorefter jeg blev kaldet som missionspræsidentens assistent. Her lærte jeg mange dejlige ting. Præsident Greer var en god inspirator og jeg fandt ud af, hvor dejligt kirkens lederskab fungerede.

Det har været en berigende oplevelse at være på mission. Jeg har set miraklerne ske, - set hvordan mennesker har forandret deres liv. Gennem tjeneste finder de egentlige glæder, - og jeg er klar over, at kun gennem Kristus kan vi opnå frelse.

Torben Jensen sluttede med at fortælle lidt om sine fremtidsplaner. Oprindelig er han uddannet elektriker, - men ønsker at starte et studie til civilingeniør på Aalborg universitet.

Missionen har kostet ham 2.300,- kr. pr. måned. Måske lidt optimistisk mente han dog at det kunne gøres for 1.800,- kr. □

Karl Ove Ilskov.

Torben Jensen var sammen med ældste Watt assistenter til missionspræsidenten. (Foto: TJ).

Gratis hjælp til hus og have

Ældste Shelton og ældste Mayhew arbejder som havearbejdere i Smørum. (Foto: Shelton).

Da Det Første Præsidentskab sidste sommer udtalte sig om missionering og samfundstjeneste blev det indledningen til et projekt, som har fået stor betydning for mange familier i Danmark.

I Danmark har missionærerne mange steder med glæde taget udfordringen op og yder nu op til fire timers gratis hjælp til alle i hus og have.

Eksempelvis kan nævnes Ledøje-Smørum Avis, Herlevbladet og Bornholmeren, som alle har skrevet om dette projekt. I Ledøje/Smørum siger ældste Shelton og ældste Maxwell. »Det var en succes. Reaktionen kom med det samme. Tre familier ringede samme dag, som artiklen var i avisen. Men det var kun begyndelsen. I de efterfølgende uger bad flere end et dusin familier om hjælp fra os. Vi arbejdede sammen med folkekirkepræster, læger, lærere, husmødre, forretningsmænd og borgmestre.

Vi fældede træer, kørte affald, klippede hække, flyttede buske, lugede og hjalp endda med til at skabe en lille sø i Smørum«.

Ældste Shelton og ældste Bullock.

»Det var lige, hvad vi havde brug for for at introducere gode familier til os mormoner«, siger ældste Bullock. »Vi fjernede ikke blot mange seje misopfattelser og myter om mormonerne«, tilføjer ældste Shelton, »men vi fik også givet adskillige eksemplarer af Mormons Bog og fik mulighed for at undervise mange af de mennesker, som vi arbejdede sammen med om vor tro«.

I Herlev har ældste Smith og ældste Edvards gennem Herlevbladet, også ligeledes med hjælp fra br. og søster Kjeld og Britta Rasmussen, ydet samme indsats, og som ældste Edvards siger: »De fleste danskere er venlige og gæstfrie«.

På Bornholm har Bornholmeren, som er den socialdemokratiske avis på øen, nævnt dette tiltag i sin artikel om ældste Rodeback og ældste Johansen. Overskriften lyder: »Vi har glemt at hjælpe hinanden. Nu vil de selv gå foran - 'ring og brug os' lyder deres opfordring«.

Med en telefonsvarer anbragt i Kirken er tilbudet om hjælp gået ud til øens beboere. Bornholmeren fortæller: »Det er et problem i det samfund, vi oplever idag, at vi har glemt den kunst, det i virkeligheden er, at hjælpe hinanden«, siger ældste Johansen, som egentlig hedder Peter Bloch Johansen og er fra Gladsaxe.

Det vil de to gå foran med.

De har oprettet et midlertidigt domicil i mormonkirkens sal i Rønne, hvor en telefonsvarer tager mod besked fra mennesker, som har et relativt akut behov for en hjælpende hånd til at klare dagens små sysler.

»Det kan for eksempel være et spørgsmål om et ældre menneske, som har problemer med at få slået græsset eller et ungt par med børnepasningsproblemer en dag - der faktisk ikke grænser for, hvad vi vil påtage os - og vi snakker ikke om vor kirke, medmindre dem, vi hjælper, udtrykkeligt ønsker det«, forklarer ældste Johansen til Bornholmeren.

Og sådan fortsætter listen, og som ringe i vandet spreder kærligheden og hjælpsomheden sig blandt vore medmennesker. Et eksempel til efterfølgelse. □

FLP

Ældste Bullock slider i det. (Foto: Shelton).

Soveposer og telte på vej til jordskælvsofre

Efter en godkendelse fra Det Første Præsidentskab til at hjælpe de iranske jordskælvsofre, blev en sending på 550 familietelte og 975 soveposer den 2. juli sendt fra Salt Lake City til Iran.

Sendingen fra Bishop's Central Storehouse blev sendt til El Cerrito i Californien, hvor den blev hentet af en iransk hjælpegruppe og ført til San Francisco.

Embedsmænd inden for Kirkens velfærdstjeneste siger, at disse telte og soveposer blev sendt med Air Frances hjælpesending fra San Francisco til Paris, hvor det iranske Røde Halvmåne vil modtage dem og sørge for fordelingen i Iran. □

Church News

SVAR PÅ MÅNEDENS SPØRGSMÅL

Den 23. juni 1850 rejste apostel Erastus Snow sammen med hr. Mønster til Ishøj, en lille by ca. 15 kilometer syd for København, hvor der fandtes en lille gren af hr. Mønsters baptistkirke. Broder Snow blev præsenteret for medlemmerne her og talte til dem med hr. Mønster som oversætter. Missionærerne arbejdede stille videre blandt disse mennesker, besøgte en række familier, bar vidnesbyrd og besvarede spørgsmål, og fandt sig snart omgivet af en lille gruppe af venner, som oprigtigt undersøgte evangeliet. (Andrew Jenson, »History of the Scandinavian Mission«, s. 7). □

Månedens billede

De helliges by ved Cutlers Park, 1846. Den originale tegning i Heber C. Kimballs dagbog fra 1846 er tegnet af et medlem af Kimballs familie (muligvis Peter O. Hansen). Tegningen er i virkeligheden i et stykke, hvor den nederste del fortsætter i højre side af den øverste del af billedet. (Se de to billeder). Dagbogens ringe størrelse gjorde, at det ikke var muligt at folde tegningen ud.

Peter O. Hansen fortæller i sin »Autobiography - Peter O. Hansen, 1818-1895« følgende. Peter O. Hansen havde besluttet sig til at drage med de 500 mand i Mormonbataljonen: »Da vi hørte, at Brødrene meldte sig som frivillige, fortalte jeg William Kimball, som havde ansvaret for sin fars ting i dennes fravær, at jeg ønskede at få et muldyr til at ride på, for jeg ønskede at krydse floden og slutte mig til Bataljonen. Han lod mig få et muldyr og sørgede for muldyr og heste til fire af kvinderne, som ville følges med mig. Vi fandt hurtigt det smukke ansigt, som vi søgte, nemlig Heber C. Kimball. Jeg gik lige hen til ham og fortalte ham, at jeg var kommet som frivillig, hvis han sagde ja. 'Nej', sagde han, 'jeg ønsker ikke, at du skal tage afsted. Jeg ønsker, at du skal blive sammen med mig. Jeg ønskede, at Hans (Peter O. Hansens bror) skulle tage afsted sammen med George Billings, men de har begge skåret tæerne og kan ikke tage afsted'. Og det havde de.

Jeg havde ikke mere at sige, og efter en times forløb vendte vi tilbage og nåede frem til lunden nær ved færgestedet, da det blev mørkt. Næsten samtidig havde man nået det antal frivillige, som man havde bedt om, og bataljonen slog lejr under de store poppeltræer og morede sig med at danse i løbet af aftentimerne....

Så snart dette var klaret, gik forskellige grupper af mænd i gang med ivrigt at arbejde for at forberede vinteren. Da budbringerne forlod os for at drage tilbage til Washington D.C., blev oberst Thomas Kane meget syg af feber og kulderystelser. Han blev ført til lejren ved Big Springs, hvor der blev lavet et stort trug af poppeltræ til at bade ham i, og da man tog sig godt af ham, blev han nært knyttet til mormonfolket i sine følelser. Jeg husker, at jeg besøgte ham, hvor han lå; men snart efter vågnede jeg en morgen og rystede af kulde, og jeg blev meget syg. Ældste Kimball velsignede mig, og kulderystelserne forlod mig, men feberen blev tilbage...

Men inden sneen kom var der blevet bygget en regulær by. I begyndelsen skar vi bjælkerne til vores huse i nærheden, men der var kun få at finde, for det meste knudrede egetræer; men da floden først frøs til, fik Brødrene fin adgang til de allerbedste poppelbjælker. Men hvis de ønskede sten til ildstedet, måtte de gå ud i floden og føle efter dem i det mudrede vand. Derfor blev de fleste ildsteder og skorstene bygget af jord. Vi havde en mølle, der var bygget over vandløbet, en kirkebygning og et rådhus. Den efterfølgende vinter var hård, og der var mange flere som blev syge og døde, for det meste af åndedrætssygdomme.

Det første sted, der var planlagt som vort 'Winter Quarters' var en lund nær Big Spring ved navn Cutler's Park; og det sted, som bagefter blev udvalgt på plateauet blev ikke kaldt andet end Winter Quarters...« (»Autobiography - Peter O. Hansen, 1818-1895«, s. 45-46.) □

C.C.A. Christensen har malet dette billede af Winter Quarters langs Missourifloden, 1846. Billedet er fra Brigham Young University Fine Arts Collection.

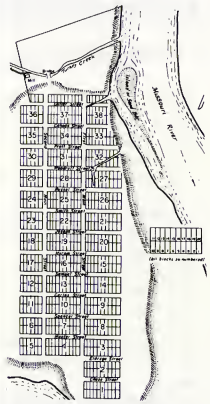

Kort over Winter Quarters. Som det fremgår af kortet er den lille sandbanke også kommet med på C.C.A. Christensens maleri. Peter O. Hansens tegning viser midt i billedet vejen der fører til Winter Quarters fra Cutlers' Park, der oprindeligt var tænkt som vinterkvarter for de hellige.

NYT FRA HELE VERDEN

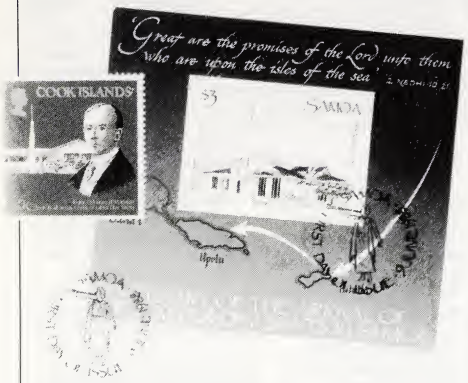

Kirken mindes på to nye frimærker der er udsendt fornylig. (Foto: Ensign).

Kirken anerkendt på frimærker på Cook-øerne og på Samoa

Kirken er de sidste to år blevet anerkendt ved udgivelsen af mindefrimærker på Samoa og på Cook-øerne.

Frimærkerne er tegnet af Jennifer M. Coombs fra Saxmundham i Suffolk i England. Fr. Coombs fik i 1988 opgaven fra British Crown Agents at tegne et frimærke, der mindedes ankomsten af den første sidste dages hellig til Samoa. Fr. Coombs tegnede et frimærke med pålydende på 3 dollars, der viser SDH-templet på Samoa.

Frimærket blev officielt udgivet den 9. juni 1988 ledsaget af et poststempel med englen Moroni og med to citater fra Mormons Bog: »Store er Herrens forjættelser til dem, som er på øerne i havet« (2 Nephi 10:21) og »Giv den Helligånd til den, på hvem I lægger hænderne« (Moroni 2:2).

Det andet frimærke blev udgivet i februar i år. Det er en del af et sæt på fire frimærker, hvor hvert frimærke anerkender en religion på Cook-øerne - den katolske kirke, anglikanerne, syvende dags adventisterne og Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Frimærkerne viser hver en person og en kirkebygning, der er repræsentativ for den religion. SDH-frimærket gengiver ældste Osborne, J.P. Widtsoe (desværre er navnet stavet forkert), den første SDH-missionær på Cook-øerne, og en typisk moderne kirkebygning. På kanten omkring de fire firmærker står teksten: »Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple...

Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende« (Matt. 28:19-20). □

Arbejdskonflikt truede tempelfærdiggørelsen

Det nye tempel i Toronto i Canada. (Foto: Church News).

I det østlige Canada rejser det glitrende spir sig fra Kirkens første tempel i dette område. På trods af en seks ugers arbejdskonflikt blev man klar til indvielsen af Toronto-templet i Brampton i staten Ontario. 2000 frivillige hjalp til i forberedelsen, og ydede en stor indsats. Invitationer til åbent hus blev uddelt, og begivenheden blev bekendt både i aviser og i radioprogrammer.

Da en arbejdskonflikt ramte arbejdet på templet, blev Kirkens ledere bekymret, men under hensyntagen til færdiggørelsesdagen tillod fagforeningslederne, at nogle få medlemmer lagde sidste hånd på noget af arbejdet i templet på frivillig og ulønnet basis. Og disse medlemmer arbejdede dag og nat for at nå det.

Templets opførelse er blevet støttet både af præstedømmets ledere og af medlemmerne i tempeldistriktet i form af en stor frivillig indsats.

Dette tempel, som er Kirkens 44. tempel vil betjene 65.000 medlemmer i Ontario, Quebec, samt dele af Michigan, Ohio, Pennsylvanien, New York og Vermont. □
Church News

Seminar om samfundstjeneste

Medlemmerne af New York, New Yorks stavs hjælpeforening har fornylig afholdt et seminar om samfundstjeneste. »Har jeg gjort noget godt?« var titlen på denne seminar, som gav et indblik i de behov og muligheder for frivillig tjeneste i byen. Der blev også vist eksempler på SDH-kvinder, som har bidraget betydeligt i form af tjeneste i deres lokalsamfund. En skridt-for-skridt vejledning i udvælgelsen af frivilligt arbejde hjalp deltagerne med at se muligheden og belønningen ved at yde samfundstjeneste. □
Church News

Missionær stukket ihjel i Irland

Deltagere i begravelsen af ældste Critchfield, præsident Hinckley og ældste Maxwell. (Foto: Church News).

Ældste Gale Stanley Critchfield (20 år) kom den 31. maj hjem fra missionen i Dublin i Irland, men det var ikke den hjemkomst, som hans familie og venner havde forventet.

I stedet for traditionelle SDH-hjemkomst afholdtes en begravelse for ældste Critchfield den 2. juni i stavscentret i Payson vestre stav i Utah. Den unge missionær, der holdt af sport, heste og elskede mennesker - især små børn - døde, da en voldsmand stak ham i hjertet, da hans kammerat og han vendte hjem til deres bolig efter et kirkemøde den 27. maj om aftenen i Dublin i Irland.

Ved begravelsen talte præsident Gordon B. Hinckley, førsterådgiver i Det Første Præsidentskab, ældste Neal A. Maxwell fra De Tolvs Råd samt ældste Critchfields far, biskop og stavspræsident. Deres taler vidnede om, at håb dulmer sorg, tro overvinder desperation og kærlighed og tilgivelse fjerner mærker af bitterhed.

»I dag er en sorgens dag, en dag med undren,« fortalte præsident Hinckley en forsamling på næsten 1.000. »Vi undrer os over, hvorfor en ung mand, når han kaldes til at tjene Herren, så ikke beskyttes, så hans liv bevares? Vi kender ikke Herrens hensigter? Vi ved ikke, hvorfor nogle ting sker? Alt, vi med sikkerhed ved, er, at døden ikke er enden, at livet fortsætter. Vi bortlægger vore dødelige legemer, ja. Men den samlede lærdom fra alle vort livs dage følger med os.«

Præsident Hinckley talte om Irland, hvor ældste Critchfield døde. Han beskrev landet som smukt og indbyggerne som gode. »Jeg er sikker på, at hvis jeres søn, Stanley, skulle tale i dag, ville han bære vidnesbyrd om irernes godhed og kærlighed,« sagde præsident Hinckley.

Han fortsatte med at sige, at mens man sørgede over ældste Critchfield, så sørgede han også over den 18-årige unge mand, som tog hans liv. »Hvilken forfærdelig ting,« bemærkede præsident Hinckley. »Hvor vidunderlig er forsikringen om, at Stanley har det godt, men hvor mørk og trøstesløs er fremtiden ikke for den unge mand, som begik denne overtrædelse.« Præsident Hinckley sagde, at han intet kendte til den unge mands forældre eller familie, men han vidste, at de sørgede med en bitterhed, der var ukendt for ældste Critchfields familie.

Præsident Hinckley læste brevet, der kaldte ældste Critchfield til fra marts 1989 at tjene i missionen i Dublin i Irland. »Jeg er tilfreds med, at en god missionærs arbejde aldrig er fuldendt,« sagde præsident Hinckley. »Der er et umådeligt arbejde, et så meget større arbejde på den anden side af sløret, end der er her på jorden.« □

Ældste G. Stanley Critchfield. (Foto: Church News).

Ældste Critchfields søstre og niecer synger »The Irish Blessing« ved begravelsen. (Foto: Church News).

Jordskælvet på Filippinerne

En bygning er faldet sammen efter jordskælvet på Luzon-øen på Filippinerne. (Foto: Church News).

To medlemmer savnes, templet står uskadt, og alle missionærer er i sikkerhed

Det værste jordskælv i 14 år på Filippinerne nåede 7.7 på Richterskalaen den 16. juli, og dræbte over 300 mennesker samtidig med at flere hundrede savnes.

Et ungt medlem af Kirken blev alvorligt såret og to andre savnes og formodes at være døde. De befandt sig som elever på det kristne college i Cananatuan City, hvor 49 elever blev slået ihjel, da den 6-etages bygning faldt sammen.

Manila templet rapporteres uskadt, og alle missionærerne i området er i sikkerhed.

Et stavscenter i Munoz, nord for Cabanatuan og adskillige medlemmers hjem er blevet alvorligt skadet. Nogle medlemmer måtte midlertidigt bo i kirkebygningerne i området. Kirken har sendt mad, vand og penge til de ramte områder.

De lokale ledere ydede en beundringsværdig indsats efter denne katastrofe. De var hurtige til at sørge for sikkerhed og hjælp til de ramte medlemmer, og den hjælp, som var mulig, blev ydet. □

Church News

SDH-humanitærhjælp i Rumænien

Den humanitære hjælp, som Kirkens medlemmer overalt i Europa har ydet, har haft en positiv virkning for flere hundrede mennesker i Rumænien.

Denne indsats kom i stand som resultat af et besøg, ældste Russell M. Nelson fra De Tolvs Råd, ældste Hans B. Ringger fra De Halvfjerds og præsident for Europa-området foretog sammen med Peter Berkhahn, der leder Det Præsiderende Biskopråds kontor i områdekontoret i Frankfurt i Tyskland.

Det europæiske områdepræsidentskab opfordrede efter afskaffelsen af det rumænske diktatur de hellige i Europa til »gavmildt at give til hjælpen til det rumænske folk.«

»De helliges reaktion har været overvældende overalt i verden, men især i Europa«, siger broder Berkhahn. »Reaktionen overgik enhver forventning vi havde, både hvad angår penge, fornødenheder og tjeneste.«

»Lastbiler fulde med hjælpeforsyninger er blevet sendt til Rumænien, og der ankommer stadig lastvogne fulde af gaver fra hele Europa. Denne barmhjertige humanitære indsats kender ingen grænser.«

»Da vi oprettede den rumænske hjælpefond, var vi enige om, at det var børn, og især forældreløse børn, som havde den mindste mulighed for at ændre på deres egne forhold«, sagde broder Berkhahn. »Vort projekt er derfor målrettet mod at hjælpe forældreløse og andre børn i børneinstitutioner.

Vi lod et bedømmelseshold af specialister, herunder medlemmer af Kirken fra Østrig, Finland, Tyskland og USA samt en læge, som ikke var medlem, besøge Rumænien for at klarlægge behovene og være med til at fastlægge en handlingsplan.

Efter vi har fundet ud af, hvad der var mest brug for, opfordrede vi medlemmerne overalt i Europa til at sende penge eller fornødenheder. Medlemmerne reagerede meget gavmildt. Der blev også ydet hjælp i dette arbejde fra ikke-medlemmer og fra talrige forretningsforetagender, der ikke er tilknyttet Kirken.«

Den humanitære SDH-hjælp fra Europa er blevet budt velkommen og har været en succes. »Noget af det vigtigste vi gjorde i begyndelsen, var at tale med hospitals- og børnehjemsledere. Vi spurgte meget præcist, hvad vi kunne gøre. En leder sagde: 'Der er mange som hjælper, men I er de første, som spørger os, hvad vi virkelig har brug for'. Derfor er det, som vi sender til Rumænien, en opfyldelse af specifikke behov, således som denne leder af et børnehjem, som vi hjælper, gav udtryk for.«

Den europæiske humanitære SDH-hjælpekomité erfarede, at der udover behovet for penge og fornødenheder, også var et stort behov for en videregivelse af know-how eller professionel ekspertise i forbindelse med børneomsorg og børns udvikling. Der blev sendt et SDH-hold fra Salt Lake City til Rumænien for at undersøge hørehæmmede elever på en skole.

Den europæiske velfærdskomité udvalgte en skole i Bukarest som modtager for et af de første humanitære hjælpeprojekter. Blandt eleverne findes omkring 200 hørehæmmede unge. SDH-holdet undersøgte disse elever og besluttede, at man kunne hjælpe 160 af disse unge med et høreapparat. Et ungt menneske hoppede og klappede af glæde, efter for første gang i 10 år at kunne høre ved hjælp af et sådant apparat.

Lederen for dette SDH-hold var Glen K. Lund, en læge fra Salt Lake City, som er øre-, næse- og halsspecialist. Dr. Lund og hans gruppe medbragte høreprøveudstyr, medicin og 200 høreapparater. »De underviste ligeledes folk indenfor dette område i Bukarest i, hvordan man bruger instrumenterne samt i hvordan man måler og tilpasser høreapparater«, fortæller broder Berkhahn. »Vi kan i fremtiden nu sende høreapparater til Rumænien uden også at skulle sende folk. Vi planlægger dog, at mindst et medlem af holdet skal vende tilbage til Rumænien på et opfølgningsbesøg.«

Dr. Lund har i interviewet med Kirkenyt forklaret, at målet ikke blot var at komme med nødvendige forsyninger. »Vi ønskede at lære dem, hvordan de kunne hjælpe sig selv,« siger han. »For det ville de meget gerne.«

Men dr. Lund og hans rejsefæller opdagede, at de rumænske doktorer og teknikere havde besvær med at hjælpe deres eget folk. Den øre-, næse- og halsspecialist, som gav SDH-holdet lov til at foretage undersøgelserne i sin konsultation, havde eksempelvis et meget forældet udstyr. »Han havde en fodpumpe, som han måtte forsøge at træde på for at skabe det undertryk, der var nødvendig for en bestemt undersøgelse i klinikken«, siger dr. Lund. »Han var et godt menneske, der gjorde det bedste han kunne med det, han havde. Men han havde end ikke et ørespejl. Ja, denne øre-, næse- og halsspecialist havde end ikke et instrument til at se ind i øret.«

Dr. Lund lagde mærke til, hvordan læger førte iltslanger ind i børnenes ører. Han siger: »De rev et lille hul i trommehinden med en skarp nål. De måtte selv skære disse slanger til af slanger, som de bearbejdede med en bundsenbrænder. De rør, som vi bruger kan steriliseres og genbruges. Vi havde ca. 100 af disse slanger med os, som vi gav til en læge. Vi gav ham også nogle gode mikroknive, som han kunne bruge til at foretage det rigtige snit i trommehinden med. Det blev han meget rørt over.«

Kim B. Leishman, der er fra USA, og som var med på SDH-holdet, siger: »De hellige i Europa er meget interesserede i at hjælpe mennesker i andre nationer, som har hjælp behov. Mens vi opholdt os i Bukarest, kom der lastbiler fulde af forsyninger fra de hellige i Europa. Vi kunne fornemme den varme og barmhjertighed, som de føler for rumænerne. Det var et stort privilegium for os at blive bedt om at bistå med denne indsats. Jeg tror ikke, man kan komme til at lære folk så godt at kende, som når man yder en humanitær hjælp til dem. Det er efter min mening det, som er kernen i velfærdsprogrammet, således som det også er hensigten. Det er ikke kun et spørgsmål om penge. Det handler om at betjene og at lære dem at kende.«

Broder Berkhahn siger, at projektet med at sende dr. Lund og hans hold afsted til Rumænien blot er et enkelt i en række af initiativer, som er under udarbejdelse af medlemmerne, som bekymrer sig. »Vi har kontaktet firmaer overalt i Europa, hvoraf mange har givet forsyninger af medicin og af andre fornødenheder. Nogle firmaer har givet os en meget væsentlig rabat på udstyr og redskaber.

Den skole, som dr. Lund og hans hold betjente, uddanner døve elever til at blive tømrere og metalarbejdere. Men skolen har ikke de redskaber, som eleverne har brug for, såsom elektriske bor og svejseudstyr. Vi fortalte vore medlemmer om dette behov, og alle stavene i Europa er trådt til for at hjælpe. Vi har fortalt, at vi har behov for 40 træhøvle, 200 par gummistøvler og 50 gummiforklæder. Og disse fornødenheder kommer nu frem.«

Lederne ved Kirkens hovedsæde i Salt Lake City og i det europæiske hovedsæde i Frankfurt har udtrykt deres taknemmelighed til de medlemmer, som har hjulpet i den humanitære indsats i Rumænien. □ **Church News.**